

ประกาศกรมวิชาการเกษตร

เรื่อง โฆษณาคำขอให้ออกหนังสือรับรองพันธุ์พืชขึ้นทะเบียน ตามพระราชบัญญัติพันธุ์พืช พ.ศ. ๒๕๑๘

ตามประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เรื่อง หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการออกหนังสือรับรองพันธุ์พืชขึ้นทะเบียน ตามพระราชบัญญัติพันธุ์พืช พ.ศ. ๒๕๑๘ พ.ศ. ๒๕๔๗ ได้กำหนดขั้นตอนการออกหนังสือรับรองพันธุ์พืชขึ้นทะเบียน โดยให้กรมวิชาการเกษตร ดำเนินการตรวจสอบลักษณะประจำพันธุ์เบื้องต้นของพืชที่ยื่นคำขอ นำปิดประกาศที่กรมวิชาการเกษตร และที่ในเว็บไซต์ของกรมวิชาการเกษตร เพื่อให้บุคคลทั่วไปได้มีโอกาสทักท้วงภายใน ๓๐ วัน นับแต่วันปิดประกาศ นั้น

บัดนี้ ได้มีผู้มายื่นคำขอให้ออกหนังสือรับรองพันธุ์พืชขึ้นทะเบียน ตามพระราชบัญญัติพันธุ์พืช พ.ศ. ๒๕๑๘ และที่แก้ไขเพิ่มเติม จำนวน ๓ พันธุ์ ให้เป็นพันธุ์พืชขึ้นทะเบียนฯ ดังนี้

๑. กาแฟพันธุ์อาร์พีเอฟ-ซี3 (*Coffea arabica* 'RPF-C3')
๒. กาแฟพันธุ์อาร์พีเอฟ-ซี4 (*Coffea arabica* 'RPF-C4')
๓. ทูเรียนพันธุ์ยอดสมพร (*Durio zibethinus* 'Yod Somporn')

กรมวิชาการเกษตรได้ตรวจสอบลักษณะประจำพันธุ์เบื้องต้นของพืชดังกล่าวเสร็จเรียบร้อยแล้ว จึงขอประกาศลักษณะประจำพันธุ์เบื้องต้นของพันธุ์พืชดังกล่าวให้ทราบโดยทั่วกัน ปรากฏตามเอกสารแนบท้ายประกาศนี้ และหากมีผู้ใดประสงค์จะทักท้วงหรือมีข้อพิสูจน์ ว่าการยื่นคำขอให้ออกหนังสือรับรองพันธุ์พืชขึ้นทะเบียนฯ ดังกล่าวเป็นไปโดยมิชอบ ให้แจ้งที่กลุ่มวิจัยการคุ้มครองพันธุ์พืช สำนักคุ้มครองพันธุ์พืช กรมวิชาการเกษตร จตุจักร กรุงเทพมหานคร ๑๐๙๐๐ โทรศัพท์ ๐ ๒๙๔๐ ๗๒๑๔ ภายใน ๓๐ วัน นับแต่วันปิดประกาศเป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ ๒๘ กันยายน พ.ศ. ๒๕๖๔

(นางสาวอิงอร ปัญญากิจ)
รองอธิบดี รักษาการแทน
อธิบดีกรมวิชาการเกษตร

กาแฟพันธุ์อาร์พีเอฟ-ซี3
(*Coffea arabica* 'RPF-C3')

ผู้ยื่นขอขึ้นทะเบียน

ชื่อ-สกุล สถาบันวิจัยและพัฒนาพื้นที่สูง (องค์การมหาชน)
ที่อยู่ เลขที่ 65 หมู่ 1 ถนนสุเทพ อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ 50200
โทรศัพท์ 053-328-496-8 ต่อ 3401, 3203

แหล่งที่มาและประวัติพันธุ์

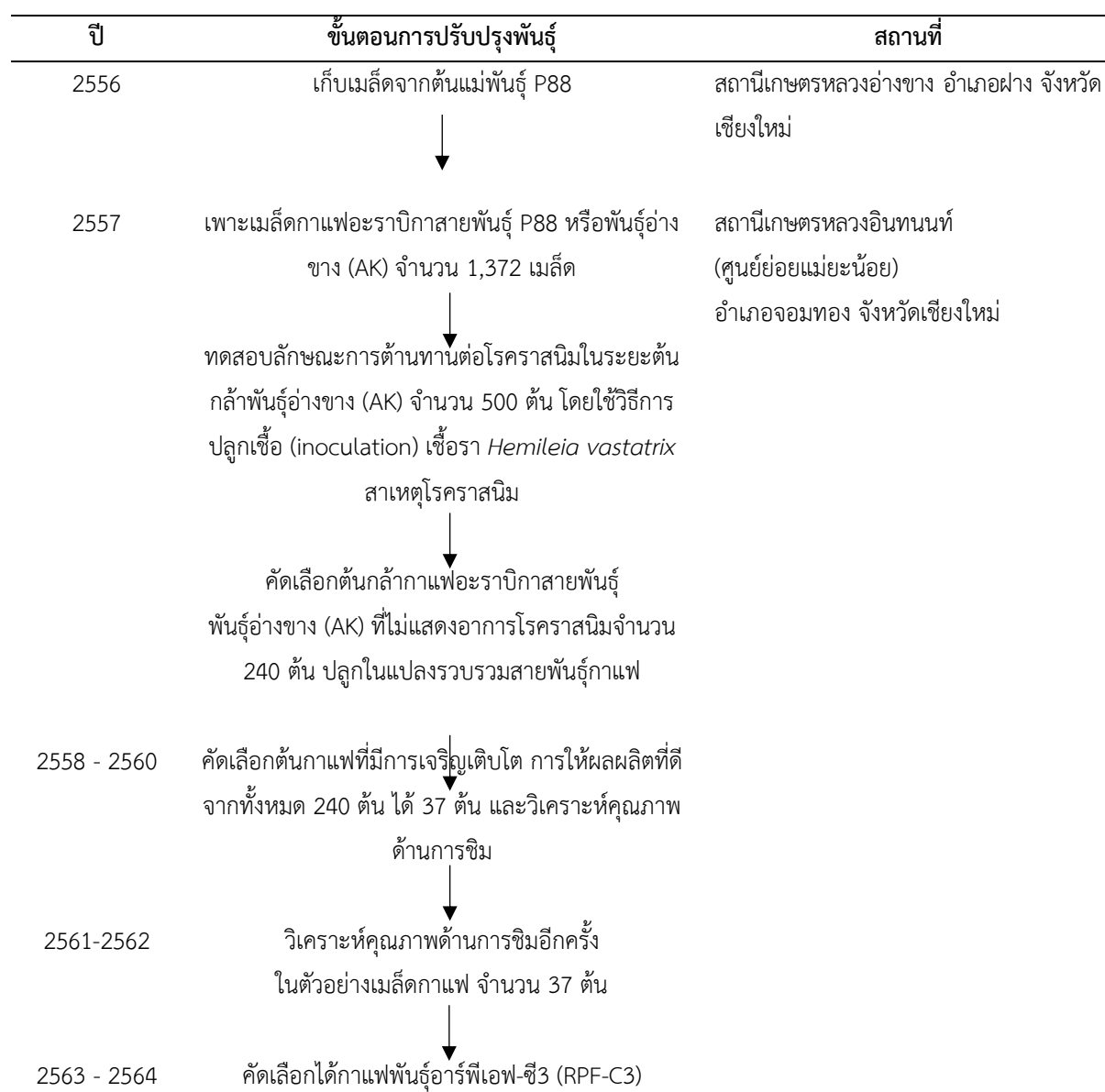
กาแฟพันธุ์อาร์พีเอฟ-ซี3 (RPF-C3) เป็นกาแฟอาราบิกาในกลุ่มสายพันธุ์ P88 (Progeny 88) ที่เป็นลูกผสมของพันธุ์คาทูรา X HDT- CIFIC1343 ต้นกำเนิดจากประเทศโคลอมเบีย ลูกผสมนี้แตกต่างไปจากพันธุ์คาติมอร์ทั่วไปที่มาจากประเทศบราซิลและโปรตุเกส คือ พ่อและแม่ที่เป็นพันธุ์ ไฮบริด เดอ ติมอร์ (HDT) หมายเลข CIFIC1343 ซึ่งจัดว่าเป็นกลุ่ม R คือมีความต้านทานโรคราสนิม (Rust resistance) ได้ดีถึง 22 เชื้อสาย จากทั้งหมด 30 เชื้อสาย ขณะเดียวกันก็ต้านทานต่อโรคที่เกิดกับผลกาแฟ (Coffee Berry Disease : CBD) ที่เกิดจากเชื้อรา *Colletotrichum coffeanum* เริ่มแรกมีการนำมาปลูกทดสอบที่สถานีวิจัยและศูนย์ฝึกอบรมการเกษตรที่สูงขุนช่างเคี่ยน และสถานีทดลองเกษตรที่สูงหนองหอย ลักษณะประจำพันธุ์ทางพฤกษศาสตร์ของพันธุ์โปรจีนี 88 (P88) ลักษณะทรงพุ่ม ใบหนากว้าง สีเขียวเข้ม ติดผลดกผลค่อนข้างใหญ่ มียอดอ่อนสีแดง (พัฒนาพันธุ์, 2531) โดยเก็บเมล็ดจากต้นแม่พันธุ์ P88 อายุ 10 ปี ที่ได้มีการนำมาปลูกภายในแปลงรวมรวมพันธุ์ของสถานีวิจัยเกษตรหลวงอ่างขาง จึงได้ทำการเลือกต้น บันทึกข้อมูลต้น และเก็บเมล็ดจากต้นแม่พันธุ์ นำมาเพาะขยายพันธุ์ด้วยวิธีการเพาะเมล็ด ในปี พ.ศ. 2556 จำนวน 1,372 เมล็ด นำต้นกล้ากาแฟ จำนวน 500 ต้น มาทดสอบการต้านทานต่อโรคราสนิมในระยะต้นกล้า โดยใช้วิธีการปลูกเชื้อ (inoculation) ด้วยเชื้อรา *Hemileia vastatrix* ราสาเหตุโรคราสนิม และพบว่าต้นกล้ารหัส AK-A5 อยู่ในกลุ่มที่ต้านทานมาก หรือ Resistance (R) คือ ไม่แสดงลักษณะอาการของโรคราสนิม คัดเลือกต้นกล้ากาแฟที่ไม่แสดงลักษณะอาการของโรคราสนิม (R) จำนวน 240 ต้น (รวมทั้งต้น รหัส AK-A5) มาปลูกทดสอบการเจริญเติบโต การให้ผลผลิต และคุณภาพการชิม หรือ Cupping (ปีที่ 4 และ 5 หลังปลูก) ภายในแปลงวิจัยของสถานีเกษตรหลวงอินทนนท์ อำเภอจอมทอง จังหวัดเชียงใหม่ ผลจากการคัดเลือกด้วยลักษณะทางพฤกษศาสตร์ที่ดีของทรงต้น ลักษณะผล ขั้วปล้องสั้น รวมถึงการให้ผลผลิตที่ดี ทั้งหมด 240 ต้น คัดเลือกได้ 37 ต้น ที่มีการเจริญเติบโตดี ให้ผลผลิตสูง นำมาวิเคราะห์คุณภาพด้านการชิม (Cupping) พบว่า สายพันธุ์รหัส AK-A5 มีลักษณะทรงต้นที่ดี ขนาดเมล็ดกาแฟหรือเมล็ดกาแฟดิบ (green coffee) มีขนาดใหญ่ 100 เมล็ด น้ำหนักเฉลี่ย 28.6 กรัม และให้ผลผลิตต่อต้นสูง เฉลี่ย 2 ปี ได้ 3,815 กรัม (ปีพ.ศ. 2560-2561) และมีคุณภาพด้านการชิมที่ดีเยี่ยม 80.00 และ 80.75 คะแนน ตามลำดับ ตามเกณฑ์ของสมาคมกาแฟชนิดพิเศษ หรือ Specialty Coffee Association: SCA (ตารางที่ 1) และได้รวบรวมเมล็ดที่ได้จากต้น รหัส AK-A5

มาขยายพันธุ์ด้วยวิธีการเพาะเมล็ดจำนวน 1,200 ต้น และนำไปปลูกทดสอบความสม่ำเสมอของสายพันธุ์ในพื้นที่ที่ระดับความสูงต่างกัน 3 ระดับ (สูง 1,400 เมตร/กลาง 1,150 เมตร/ต่ำ 850 เมตร) จากระดับน้ำทะเล พบว่าต้นกาแฟที่ปลูกทั้ง 3 ระดับความสูง มีความสม่ำเสมอของลักษณะสายพันธุ์ตามลักษณะของต้นแม่ (รหัส AK-A5) จึงตั้งชื่อพันธุ์ว่า อาร์พีเอฟ-ซี3 (RPF-C3)

ตารางที่ 1 ข้อมูลการให้ผลผลิตกาแฟต่อต้น

ปีเก็บข้อมูลผลผลิต	ค่าเฉลี่ยน้ำหนักผลสดต่อต้น	คะแนนคุณภาพการชิม
ปีพ.ศ. 2560	4,050 กรัม	80.00
ปีพ.ศ. 2561	3,580 กรัม	80.75

แผนผังการปรับปรุงพันธุ์

เกณฑ์การคัดเลือกต้นกาแฟอาราบิกา ดังนี้

1. การต้านทานโรคราสนิม ไม่แสดงอาการของโรคราสนิมในระยะต้นกล้าและระยะให้ผลผลิต
2. การให้ผลผลิต น้ำหนักผลสดต่อต้นมากกว่า 2.5 กิโลกรัม
3. ลักษณะทรงต้น ลักษณะข้อปล้อง สีของยอดอ่อน การออกดอก ทรงผล กะลา และเมล็ดกาแฟ (Green coffee)
4. คุณภาพการชิม คะแนนการชิมอยู่ในเกณฑ์ดีเยี่ยม ได้มากกว่า 80 คะแนน (ใช้การวิเคราะห์รสชาติการชงดื่มตามเกณฑ์มาตรฐานของสมาคมกาแฟชนิดพิเศษ หรือ Specialty Coffee Association: SCA)

ลักษณะประจำพันธุ์ทางพฤกษศาสตร์

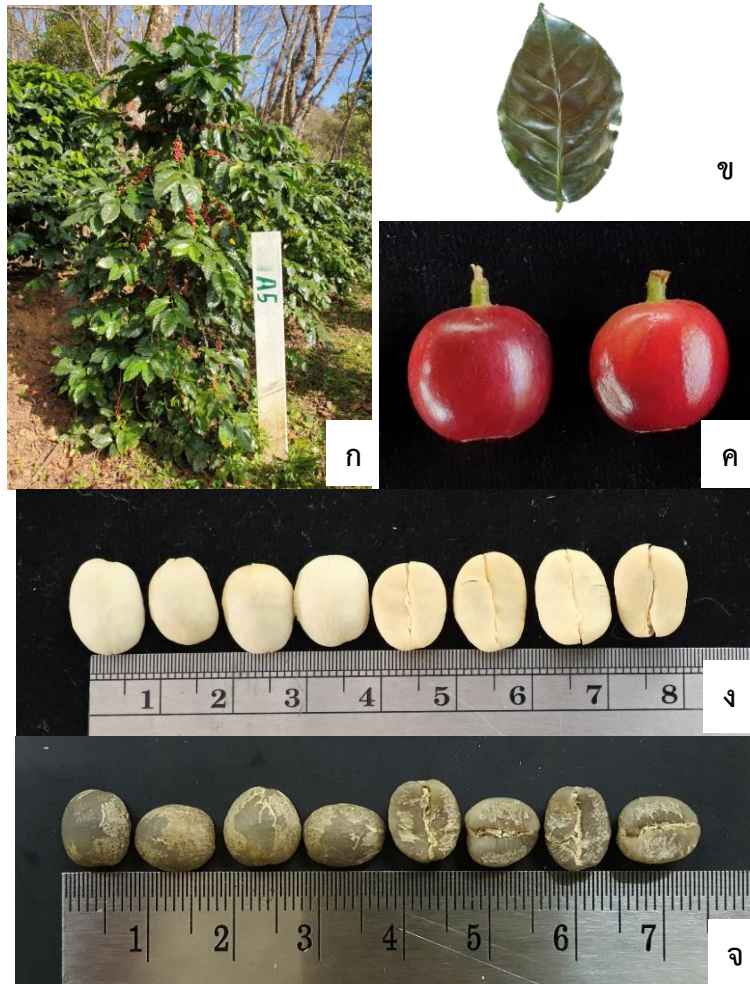
ชนิด/ประเภท	ชื่อไทย กาแฟ ชื่อวิทยาศาสตร์ <i>Coffea arabica</i> ‘RPF-C3’ วงศ์ Rubiaceae ไม้พุ่มขนาดกลาง
ราก	ระบบรากแก้ว และมีรากแขนงแตกออกจากรากแก้วประมาณ 4-8 ราก รากแขนงมีประมาณ ร้อยละ 60-80 แผ่กระจายในระดับผิวดินลึกประมาณ 20 เซนติเมตร
ต้น	ลำต้นตั้งตรง ต้นกาแฟอายุ 7 ปี สูงเฉลี่ย 235 เซนติเมตร ทรงพุ่มกว้างเฉลี่ย 173 เซนติเมตร กิ่งยาวเฉลี่ย 72.7 เซนติเมตร ที่โคนใบมีตา 2 ชนิด คือตาบนและตาล่างตาบนจะแตกกิ่งออกมาเป็นกิ่งแขนงที่ 1 เป็นกิ่งลักษณะเป็นกิ่งนอนขนานกับพื้นดินมีข้อและปล้องแต่ละข้อของกิ่งแขนงนี้จะมีกลุ่มตาดอกที่จะติดดอกเป็นผลกาแฟต่อไปส่วนตาล่างจะแตกออกเป็นกิ่งตั้ง (sucker) กิ่งตั้งจะตั้งตรงขึ้นไปเหมือนลำต้นไม่ติดดอก
ใบ	ใบเดี่ยว เรียงตรงข้าม รูปรี กว้างเฉลี่ย 7.0 เซนติเมตร ยาวเฉลี่ย 13.4 เซนติเมตร ปลายใบเรียวแหลม ผิวใบเรียบ ยอดสีเขียวอ่อน ใบเป็นมันสีเขียวเมื่อแก่ ก้านใบยาวเฉลี่ย 1.2 เซนติเมตร
ดอก/ช่อดอก	ช่อดอก เกิดรอบข้อของกิ่งนอน กลีบเลี้ยง 4-5 กลีบ กลีบดอก 4-9 กลีบ ยาว 4-5 มิลลิเมตร สีขาว เป็นดอกสมบูรณ์เพศ เกสรเพศผู้ 5 อัน รังไข่ 2 ห้อง แต่ละห้องมีไข่ 1 ใบ
ผล	ผลเมล็ดเดี่ยวแข็ง รูปร่างกลม กว้างเฉลี่ย 9.3 มิลลิเมตร ยาวเฉลี่ย 15.0 มิลลิเมตร ใน 1 ผล มี 2 ซีกประกบกัน ผลดิบสีเขียว ผลสุกสีส้ม สีแดง มีเปลือกและเนื้อฉ่ำน้ำห่อหุ้มเมล็ดแข็งอยู่ภายในเมื่อสุกมีรสหวาน

เมล็ด

เมล็ดมีลักษณะด้านหนึ่งโค้ง ด้านหนึ่งแบนเรียบและมีร่องตรงกลาง ด้านเรียบประกบกันอยู่ 2 เมล็ด เมล็ดที่มีเปลือกแข็งหุ้มอยู่เรียกว่า กาแฟกะลา (Parchment Coffee) มีขนาดกว้าง 8.5 มิลลิเมตร ยาว 12.5 มิลลิเมตร เมื่อกะเทาะเปลือกกะลาออกจะเหลือเมล็ดมีเยื่อบาง ๆ สีเงินหุ้มเรียกว่า เมล็ดกาแฟ (Green coffee) กว้าง 8.42 มิลลิเมตร ยาว 11.97 มิลลิเมตร สีเขียวอมเทา

ลักษณะอื่น ๆ

1. ผลผลิตเฉลี่ย 2 ปี 1,500- 1,600 กิโลกรัมต่อไร่ (เฉลี่ยต่อต้น 3,815 กรัม)
2. เมล็ดกาแฟดิบมีขนาดใหญ่
3. เมล็ดกาแฟ 100 เมล็ดหนัก 28.6 กรัม

ภาพ ลักษณะทางพฤกษศาสตร์ของกาแฟพันธุ์อาร์พีเอฟ-ซี3

ก - ข ต้นและใบ ค ผลสุก (กาแฟเชอร์รี่) ง เมล็ดกาแฟกะลา (Parchment Coffee)
จ เมล็ดกาแฟ (Green coffee)

กาแฟพันธุ์ อาร์พีเอฟ-ซี3

กาแฟพันธุ์อาร์พีเอฟ-ซี4
(*Coffea arabica* ‘RPF-C4’)

ผู้ยื่นขอขึ้นทะเบียน

ชื่อ-สกุล สถาบันวิจัยและพัฒนาพื้นที่สูง (องค์การมหาชน)
ที่อยู่ เลขที่ 65 หมู่ 1 ถนนสุเทพ อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ 50200
โทรศัพท์ 053-328-496-8 ต่อ 3401, 3203

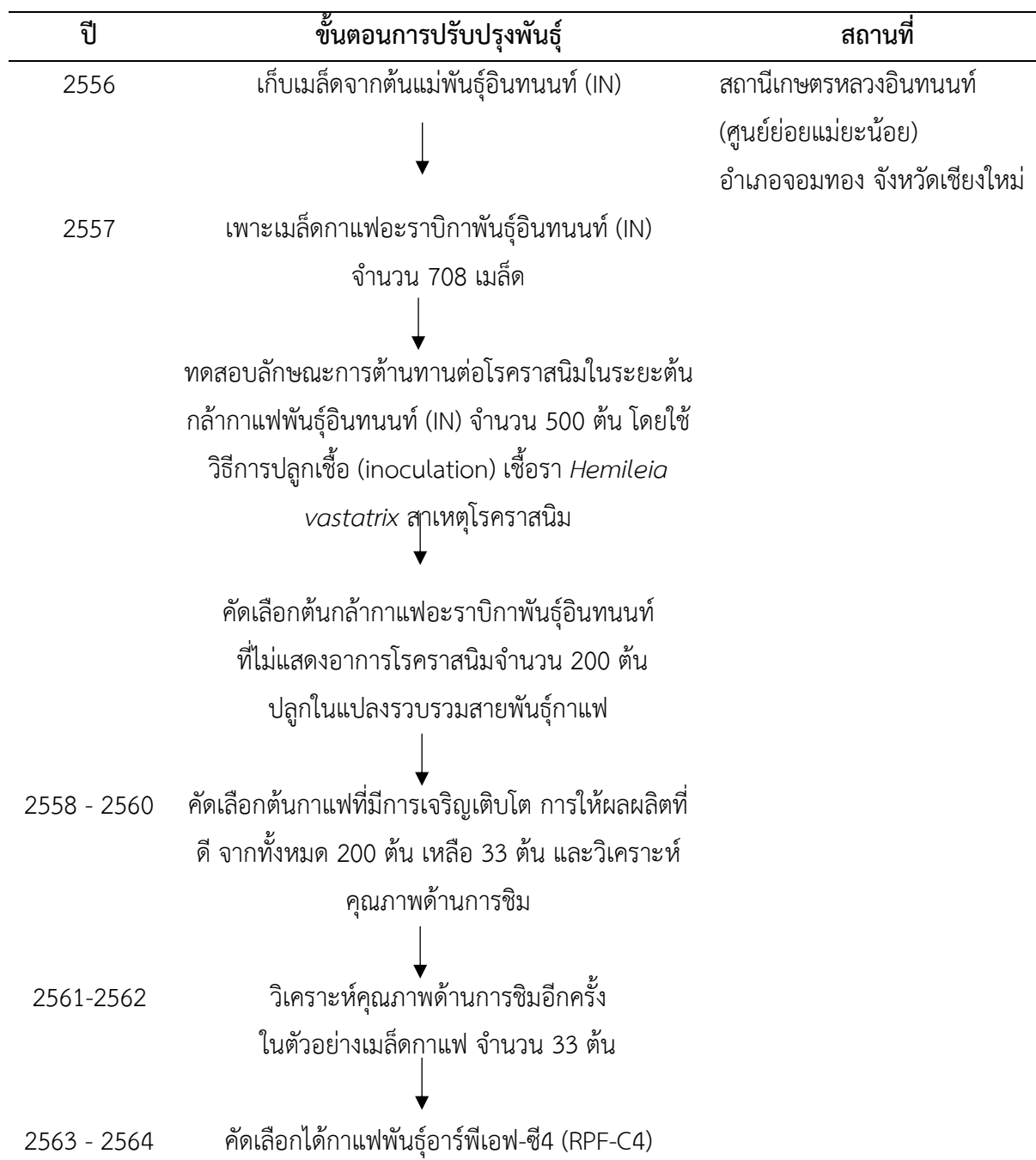
แหล่งที่มาและประวัติพันธุ์

กาแฟพันธุ์อาร์พีเอฟ-ซี4 (RPF-C4) เป็นกาแฟอาราบิกา กลุ่มคาติมอร์ (Catimor) ที่ปลูกอยู่เดิมในพื้นที่แปลงส่งเสริมของสถานีเกษตรหลวงอินทนนท์ โดยแรกเริ่มนำต้นพันธุ์มาจากสถานีวิจัยโครงการหลวงแม่หลอด โดยต้นแม่พันธุ์เดิมมีลักษณะของทรงพุ่มเป็นสามเหลี่ยม ใบหนากว้าง สีเขียวเข้ม ติดผลดก ผลสีแดงเข้ม ขนาดผลค่อนข้างใหญ่ มียอดอ่อนสีแดง มีอายุประมาณ 12 ปี จึงได้ทำการเลือกต้น บันทึกข้อมูลต้น และเก็บเมล็ดจากต้นแม่พันธุ์ ในปี พ.ศ. 2556 นำมาเพาะขยายพันธุ์ด้วยวิธีการเพาะเมล็ด ได้จำนวน 708 ต้น และนำต้นกล้าจำนวน 500 ต้น มาทดสอบการต้านทานต่อโรคราสนิมในระยะต้นกล้า โดยใช้วิธีการปลูกเชื้อ (inoculation) ด้วยเชื้อรา *Hemileia vastatrix* ราสาเหตุโรคราสนิม และพบว่าสายพันธุ์รหัส IN-A42 อยู่ในกลุ่มที่ต้านทานมาก หรือ Resistance (R) คือ ไม่พบลักษณะของโรคราสนิม คัดเลือกต้นกล้ากาแฟที่ไม่แสดงลักษณะอาการของโรคราสนิม (R) จำนวน 200 ต้น (รวมทั้งต้น รหัส IN-A42) มาปลูกทดสอบการเจริญเติบโต การให้ผลผลิต และคุณภาพการชิม หรือ Cupping (ปีที่ 4 และ 5 หลังปลูก) ภายในแปลงวิจัยของสถานีเกษตรหลวงอินทนนท์ อำเภอจอมทอง จังหวัดเชียงใหม่ ผลจากการคัดเลือกด้วยลักษณะทางพฤกษศาสตร์ที่ดีของทรงต้น ลักษณะผล ข้อปล้องสั้น รวมถึงการให้ผลผลิตที่ดี จากจำนวนต้นทั้งหมด 200 ต้น คงเหลือจำนวน 33 ต้น ที่ผ่านเกณฑ์การคัดเลือก และนำผลผลิตมาวิเคราะห์คุณภาพทางด้านรสชาติการชงดื่ม พบว่าสายพันธุ์ รหัส IN-A42 ให้ผลผลิตสูง เฉลี่ย 2 ปี 4,030 กรัมต่อต้น (ปีพ.ศ. 2560-2561) และมีระดับคะแนนคุณภาพด้านการชิม (Cupping) ที่ดีเยี่ยม 80.00 และ 81.75 คะแนน ตามลำดับ ตามเกณฑ์ของ Specialty Coffee Association: SCA (ตารางที่ 1) และได้รวบรวมเมล็ดที่ได้จากต้น รหัส IN-A42 มาขยายพันธุ์ด้วยวิธีการเพาะเมล็ดจำนวน 1,200 ต้น และนำไปปลูกทดสอบความสม่ำเสมอของสายพันธุ์ในพื้นที่ที่ระดับความสูงต่างกัน 3 ระดับ (สูง 1,400 เมตร/กลาง 1,150 เมตร/ต่ำ 850 เมตร) จากระดับน้ำทะเล พบว่าต้นกาแฟที่ปลูกทั้ง 3 ระดับความสูง มีความสม่ำเสมอของลักษณะสายพันธุ์ตามลักษณะของต้นแม่ (รหัส IN-A42) จึงตั้งชื่อพันธุ์ว่า อาร์พีเอฟ-ซี4 (RPF-C4)

ตารางที่ 1 ข้อมูลการให้ผลผลิตกาแฟต่อต้น

ปีเก็บข้อมูลผลผลิต	ค่าเฉลี่ยน้ำหนักผลสดต่อต้น	คะแนนคุณภาพการชิม
ปี พ.ศ. 2560	3,060 กรัม	80.00
ปี พ.ศ. 2561	5,000 กรัม	81.75

แผนผังการปรับปรุงพันธุ์

เกณฑ์การคัดเลือกต้นกาแฟอาราบิกา ดังนี้

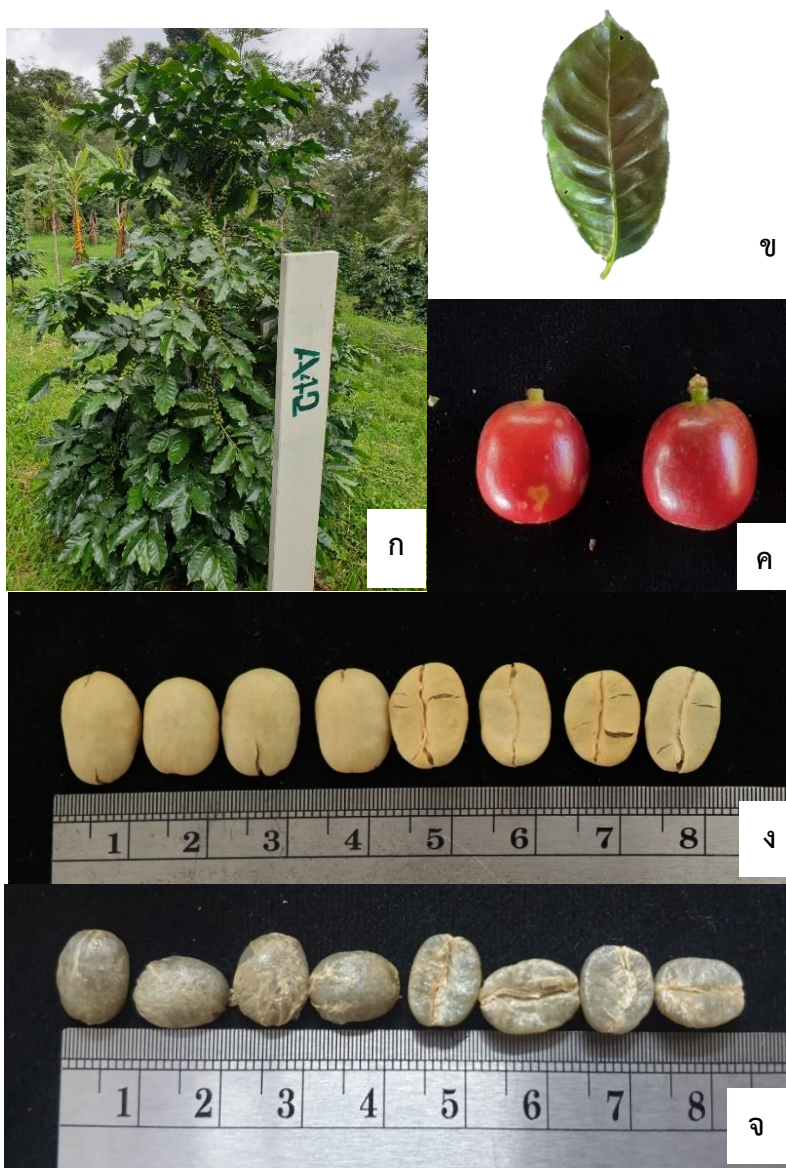
1. การต้านทานโรคราสนิม ไม่แสดงอาการโรคราสนิมในระยะต้นกล้าและระยะให้ผลผลิต
2. การให้ผลผลิต น้ำหนักผลสดต่อต้นมากกว่า 2.5 กิโลกรัม
3. ลักษณะทรงต้น ลักษณะข้อปล้อง สีของยอดอ่อน การออกดอก ทรงผล กะลา และเมล็ดกาแฟ (Green coffee)
4. คุณภาพการชิม คะแนนการชิมอยู่ในเกณฑ์ดีเยี่ยม ได้มากกว่า 80 คะแนน (ใช้การวิเคราะห์รสชาติการชงดื่มตามเกณฑ์มาตรฐานของสมาคมกาแฟชนิดพิเศษ หรือ Specialty Coffee Association: SCA)

ลักษณะประจำพันธุ์ทางพฤกษศาสตร์

ชนิด/ประเภท	ชื่อไทย กาแฟ ชื่อวิทยาศาสตร์ <i>Coffea arabica</i> ‘RPF-C4’ วงศ์ Rubiaceae ไม้พุ่มขนาดกลาง
ราก	ระบบรากแก้ว และมีรากแขนงแตกออกจากรากแก้ว ประมาณ 4-8 ราก รากแขนงมีประมาณร้อยละ 60-80 แผ่กระจายในระดับผิวดินลึกประมาณ 20 เซนติเมตร
ต้น	ลำต้นตั้งตรง ต้นกาแฟอายุ 7 ปี สูงเฉลี่ย 217 เซนติเมตร ทรงพุ่มกว้างเฉลี่ย 164 เซนติเมตร กิ่งยาวเฉลี่ย 68.3 เซนติเมตร ที่โคนใบมีตา 2 ชนิด คือ ตาบนและตาล่าง ตาบนจะแตกกิ่งออกมาเป็นกิ่งแขนงที่ 1 เป็นกิ่งลักษณะเป็นกิ่งนอนขนานกับพื้นดินมีข้อและปล้อง แต่ละข้อของกิ่งแขนงนี้จะมีกลุ่มตาดอกที่จะติดดอกเป็นผลกาแฟต่อไป ส่วนตาล่างจะแตกออกเป็นกิ่งตั้ง (sucker) กิ่งตั้งจะตั้งตรงขึ้นไปเหมือนลำต้น ไม่ติดดอก
ใบ	ใบเดี่ยว เรียงตรงข้าม รูปรี กว้างเฉลี่ย 7.2 เซนติเมตร ยาวเฉลี่ย 13.9 เซนติเมตร ปลายใบเรียวแหลม ผิวใบเรียบ ยอดสีเขียวอ่อน ใบเป็นมันสีเขียวเมื่อแก่ ก้านใบยาวเฉลี่ย 1.7 เซนติเมตร
ดอก/ช่อดอก	ช่อดอกเกิดรอบข้อของกิ่งนอน กลีบเลี้ยง 4-5 กลีบ กลีบดอก 4-9 กลีบ ยาว 4-5 มิลลิเมตร สีขาว เป็นดอกสมบูรณ์เพศ เกสรเพศผู้ 5 อัน รังไข่ 2 ห้อง แต่ละห้องมีไข่ 1 ใบ
ผล	ผลเมล็ดเดี่ยวแข็ง รูปร่างกลม กว้างเฉลี่ย 8.4 มิลลิเมตร ยาวเฉลี่ย 14.8 มิลลิเมตร ใน 1 ผลมี 2 ซีกประกบกัน ผลดิบสีเขียว ผลสุกสีแดงมีเปลือกและเนื้อฉ่ำน้ำห่อหุ้มเมล็ดแข็งอยู่ภายในเมื่อสุกมีรสหวาน
เมล็ด	เมล็ดมีลักษณะด้านหนึ่งโค้ง ด้านหนึ่งแบนเรียบและมีร่องตรงกลาง ด้านเรียบประกบกันอยู่ 2 เมล็ด เมล็ดที่มีเปลือกแข็งหุ้มอยู่เรียกว่า กาแฟกะลา (Parchment Coffee) มีขนาดกว้าง

8.10 มิลลิเมตร ยาว 11.80 มิลลิเมตร เมื่อกะเทาะเปลือกกะลาออกจะเหลือเมล็ดมีเยื่อบาง ๆ สีเงินหุ้มเรียกว่า เมล็ดกาแฟ (Green coffee) กว้าง 8.05 มิลลิเมตร ยาว 11.40 มิลลิเมตร สีเขียวอมเทา

- ลักษณะอื่น ๆ
1. ผลผลิตเฉลี่ย 2 ปี 1,600 – 1,700 กิโลกรัมต่อไร่ (เฉลี่ยต่อต้น 4,030 กรัม)
 2. เมล็ดกาแฟ (Green beans) 100 เมล็ด มีน้ำหนักเฉลี่ย 32 กรัม

ภาพ ลักษณะทางพฤกษศาสตร์ของกาแฟพันธุ์อาร์พีเอฟ-ซี4

- ก - ข ต้นและใบ ค ผลสุก (กาแฟเชอวี) ง กาแฟกะลา (Parchment Coffee)
 จ เมล็ดกาแฟ (Green coffee)

กาแฟพันธุ์ อาร์พีเอฟ-ซี4

ทุเรียนพันธุ์ยอดสมพร
(*Durio zibethinus* ‘Yod Somporn’)

ผู้ยื่นคำขอขึ้นทะเบียน

ชื่อ - สกุล นางสาวบุญช่วย นิมคุ้ม
ที่อยู่ เลขที่ 105/5 หมู่ 2 ซอยหนองจันทร์หอม ตำบลช้างแร้ง อำเภอบางสะพานน้อย
 จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ 77170
โทรศัพท์ 085-4416804

แหล่งที่มาและประวัติพันธุ์

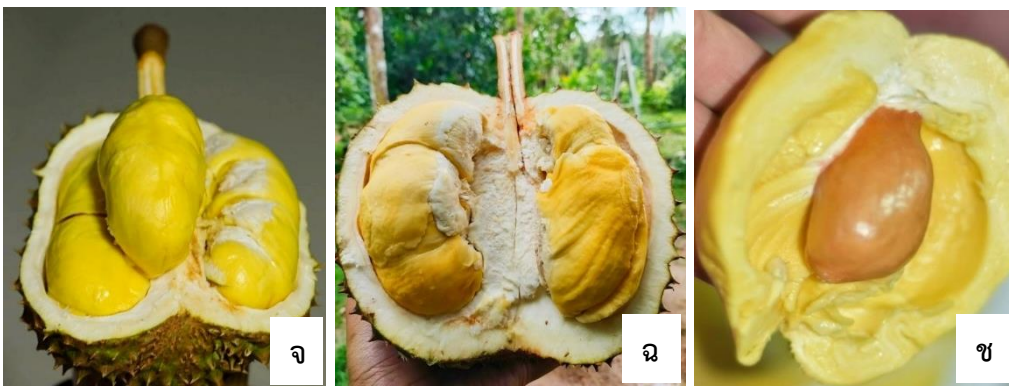
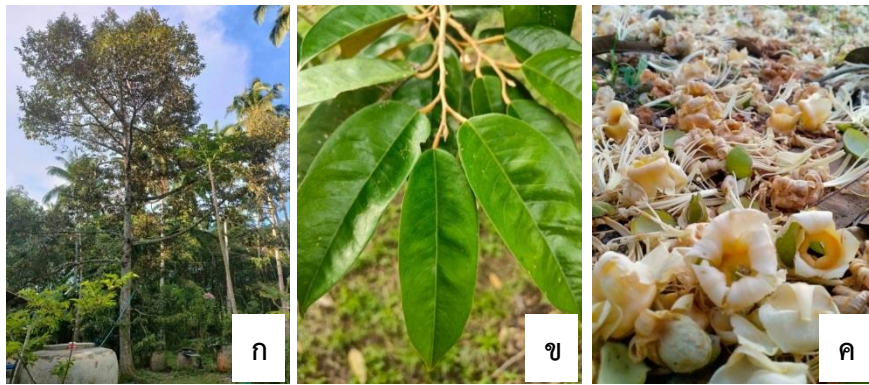
ทุเรียนพันธุ์ยอดสมพร เกิดจากเมล็ดทุเรียนไม่ทราบพันธุ์ที่บิดาและมารดานำมารับประทาน และทิ้งเมล็ดไว้จนเมล็ดงอกขึ้นเองตามธรรมชาติในบริเวณบ้าน อำเภอบางสะพานน้อย จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ประมาณปี พ.ศ. 2524 ซึ่งคาดว่าจะเป็นที่มาจกจังหวัดนนทบุรี เพราะครอบครัวย้ายถิ่นฐานมาจากจังหวัดนนทบุรีและเดินทางระหว่างจังหวัดนนทบุรีและประจวบคีรีขันธ์เป็นประจำ ต่อมาปล่อยให้ต้นเจริญเติบโตตามธรรมชาติ ซึ่งไม่ได้ดูแลมากนัก ประมาณปี พ.ศ. 2558 ทุเรียนได้ติดผล และสังเกตเห็นว่าเนื้อผลมีความโดดเด่นคือ มีสีเหลืองอมส้ม เนื้อหนา แห้ง เนื้ออ่อนไม่ติดเมล็ด เมื่อสุกแกมีลักษณะคล้ายครีม มีเส้นใยน้อยมาก และมีกลิ่นหอม จากนั้นได้ติดตามความคงตัวของลักษณะประจำพันธุ์ดังกล่าวเป็นเวลาประมาณ 5 ปี ปัจจุบันต้นทุเรียนมีอายุประมาณ 40 ปี และให้ผลผลิตประมาณ 30 – 50 ลูกต่อปี จึงได้ตั้งชื่อพันธุ์ว่า ‘ยอดสมพร’ ซึ่งเป็นชื่อของบิดาและมารดา

แผนผังการปรับปรุงพันธุ์

ปี พ.ศ.	การดำเนินการ	สถานที่
2524	ทิ้งเมล็ดทุเรียนในบริเวณบ้านและงอกขึ้นเองตามธรรมชาติ	อำเภอบางสะพานน้อย จังหวัดประจวบคีรีขันธ์
	↓	
2558	ทุเรียนติดผล และเก็บข้อมูลลักษณะประจำพันธุ์	
	↓	
	ติดตามความคงตัวของลักษณะประจำพันธุ์ เป็นเวลาประมาณ 5 ปี	
	↓	
2563	ได้ทุเรียนพันธุ์ยอดสมพร	

ลักษณะประจำพันธุ์ทางพฤกษศาสตร์

ชนิด/ประเภท	ชื่อไทย ทูเรียน ชื่อวิทยาศาสตร์ <i>Durio zibethinus</i> 'Yod Somporn' วงศ์ Malvaceae ไม้ต้น ไม้ผล
ราก	ระบบรากแก้ว
ต้น	ทรงพุ่ม กิ่งก้านทำมุมเกือบเป็นมุมฉากกับลำต้น สูงประมาณ 30 เมตร
ใบ	ใบเดี่ยว เรียงเวียนสลับ รูปไข่ กว้างประมาณ 7.5 เซนติเมตร ยาวประมาณ 18 เซนติเมตร ปลายใบเรียวแหลม โคนใบมน ขอบใบเรียบ แผ่นใบค่อนข้างเรียบเป็นมัน สีเขียว
ดอก	ช่อดอกแบบช่อเชิงหลั่น ดอกออกตามลำต้นและกิ่ง ดอกตูมรูปไข่กลับค่อนข้างกลม ปลายดอกมน กลีบดอกสีขาวอมเหลือง
ผล	ผลเดี่ยว รูปทรงกลม กว้างประมาณ 60 เซนติเมตร ยาวประมาณ 30 เซนติเมตร รอยต่อขั้วผล นูนน้อย ฐานผลเว้า ปลายผลเว้าและแบน เปลือกสีเขียวอมเทา หนาปานกลาง หนามผล มีลักษณะนูน ปลายแหลม หนามกาง ฐานหนามกว้าง เนื้อผลระยะเริ่มสุก เนื้อมีสีเหลือง อมส้ม เนื้อหนา แข็ง เนื้ออ่อนไม่ติดเมล็ด ไม่เปื้อนมือเมื่อสัมผัส ระยะสุกมาก เนื้อมีลักษณะ คล้ายครีม เนื้อละเอียด มีเส้นใยน้อยมาก มีกลิ่นหอม รสชาติหวานประมาณ 43- 44 บริกซ์ และมีความมัน น้ำหนักผลประมาณ 3.5 กิโลกรัม
เมล็ด	เมล็ดรูปรีแบน กว้างประมาณ 2 เซนติเมตร ยาวประมาณ 4.5 เซนติเมตร หนาประมาณ 1 เซนติเมตร เมล็ดสีน้ำตาลอ่อน มีเมล็ดสีได้สูงสุดประมาณร้อยละ 98

ภาพ ลักษณะทางพฤกษศาสตร์ของทุเรียนพันธุ์ยอดสมพร

ก ต้น ข ใบ ค ดอก ง ผล ฐานผล และขั้วผล จ-ซ เนื้อผล ฉ-ญ เมล็ด

ทุเรียนพันธุ์ยอดสมพร